

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ФИЛОЗОФСКИ

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

*о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у
звање*

I. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:

Одлука Сената Универзитета број: 02/04-3.4730-15/14 од 25.12.2014. године

Ужа научна/умјетничка област:

Историја филозофије

Назив факултета:

Филозофски факултет

Број кандидата који се бирају:

Један

Број пријављених кандидата:

Један

Датум и мјесто објављивања конкурса:

17. 01. 2015., Бања Лука

Састав комисије:

- а) проф. др Радивоје Керовић, редовни преофесор Филозофски факултет Бања Лука, ужа научна област Историја филозофије и Филозофска антропологија, председник,

- б) проф. др Миодраг Живановић, редовни професор, Филозофски факултет Бања Лука, ужа научна област Онтологија и Историја филозофије, члан,
 в) проф. др Мишо Кулић, редовни професор, Филозофски факултет Источно Сарајево, ужа научна област Онтологија, члан.

Пријављени кандидати

1. Зоран Арсовић

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	
Датум и мјесто рођења:	
Установе у којима је био запослен:	Филозофски факултет Бања Лука
Радна мјеста:	Асистент сарадник на пренетима који припадају ужим научним областима Онтологија и Историја филозофије. Виши асистент на предметима који припадају ужим научним областима Онтологија и Историја филозофије Доцент на предметиома који припадају ужим научним областима Онтологија и Историја филозофије Ванредни професор на предметима који припадају ужим научним областима Онтологија и Историја филозофије.
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	Члан је Филозофског друштва Републике Српске и један од његових утемељивача. Од 2010. године члан је Управног одбора Српског филозофског друштва Републике Србије. Од јула 2009. године члан је Одјељења за филозофско - педагошке науке Академије наука и умјетности Републике Српске. Члан је Сената Универзитета у Бања Луци. Стални сарадник Института за

	<p>филозофију и друштвену теорију у Београду. Сарадник Института за филозофију у Дармштату (СР Њемачка). Сарадник Института за филозофију у Штутгарту (СР Њемачка).</p>

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Филозофски факултет Сарајево. Филозофски факултет Бања Лука.
Звање:	професор филозофије и социологије
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 1996.
Просјечна оцјена из цијелог студија:	9,2
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Филозофски факултет
Звање:	магистар филозофије
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2002. године
Наслов завршног рада:	<i>Онкрај краја и ословљавање Почетка</i>
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	филозофија
Просјечна оцјена:	10
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Филозофски факултет
Мјесто и година одбране докторске дисертација:	Бања Лука, 2004. године
Назив докторске дисертације:	<i>Смисао питања и питање смисла</i>
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Филозофски факултет у Бањој Луци, асистент 1997- 2002. 2. Филозофски факултет у Бањој Луци, виши асистент 2002-2004. 3. Филозофски факултет у Бањој Луци, доцент 2004-2009. 4. Филозофски факултет у Бањој Луци, ванредни професор 2009-2015.

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора

(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)

монографије/књиге

З. Арсовић, Р. Керовић, В. Симеуновић, М. Дринић, Ж. Вујадиновић; *Интеграција и личност*, Арт-принт, Бања Лука, 2005. **Члан 19. Став 2. (10 бодова)**

З. Арсовић, В. Симеуновић, Р. Керовић *Човјек и технолошка цивилизација*, Филозофско друштво РС, Бања Лука, 2006. **Члан 19. Став 2. (10 бодова)**

Феноменологија и Европа, Филозофско друштво РС, Бања Лука, 2008. **Члан 19, став 2. (15 бодова)**

научни радови

З. Арсовић; *Мартин Хајдегер и прорицање ствари које су биле*, часопис за филозофију Хелиос, Бања Лука, 1/1999. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Мислити Опасно*, часопис за књижевност и културу Крајина, Бања Лука, 1/2001. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Мишљење данас*, Зборник друштвено-хуманистичких наука Матице српске РС, Бања Лука, 2002. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Могућности при-лазног мишљења*, Зборник са скупа

З. Арсовић; *Филозофско-филолошке науке на почетку 21 вијека*, ФФ Бања Лука, 2002. Члан 19. Став 17. (2 бода)

З. Арсовић; *Пролегомена за немогућу географију*, Филозофски годишњак, Бања Лука, 1/2003. Члан 19. Став 9. (6 бодова)

З. Арсовић; *Технизирање и теоријски супстрат*, Зборник са скупа *Наука и наша друштвена стварност*, ФФ Бања Лука, 2003. **Члан 19. Став 17. (2 бода)**

З. Арсовић; *Φυγή μόνου πρὸς Μόνου*, Крајина, Бања Лука, 9/10 2004. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Како упокојити вампира*, Градина, Ниш, 2004, **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Филозофска истина и истина филозофије*, Филозофски годишњак, Београд, 16/2004. **Члан 19. Став 8. (10 бодова)**

З. Арсовић; *Стварност језика*, Зборник радова Осмог међународног филозофско-богословског симпозиона, Филозофски факултет Никшић и Богословија Св. Петар Цетињски, Никшић-Цетиње, 2004, стр. 98-119. Члан 19. Став 15 (5 бодова)

З. Арсовић; *Међу нама*, Филозофски годишњак, Бања Лука, 2/2004, стр. 225-249. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Позиција и постављеност*, Радови, Филозофски факултет, Бања Лука, 6/2004, стр. 111-133. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Западно знање и одгода тренутка издаје*, Крајина, Бања Лука, 15/2003, стр. 5-17. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Онтолошки статус вриједности*, у: Систем вриједности младих у послеријатном друштву БиХ, ФФ Бања Лука, 2005, стр. 9-31. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Појмовна ситуација*, Филозофски годишњак, Бањалука, 3/2006, стр. 151-173. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

З. Арсовић; *Како на одговорност позвати*, Зборник Крушевачке филозофско-књижевне школе, 2006, стр. 80-101. **Члан 19. Став 9.** (6 бодова)

З. Арсовић; *Сократовска псухе и појам самосвијести*, Архе, Нови Сад, 5-6/2006, стр. 209-223. **Члан 19. Став 8.** (10 бодова)

З. Арсовић; *Само за неко вријеме*, Крајина, Бањалука, 2008, стр. 191-202. **Члан 19. Став 9.** (6 бодова)

З. Арсовић; *Захтјев за правдом и заплет субјективности*, Зборник са скупа Савремени политички поредак и идеја правде, Филозофско друштво РС, Бања Лука, 2007, стр. 143-159. **Члан 19. Став 17.** (2 бода)

З. Арсовић; *Теза о души и карактер грчког самопознања*, Филозофски годишњак, Бања Лука, 5/2008, стр. 35-63. **Члан 19. Став 8.** (10 бодова)

З. Арсовић; *Сократ. Чиста позиција филозофа*, Трећи програм, Београд, 2009, стр. 229-253. **Члан 19. Став 8.** (10 бодова)

Радови послје последњег избора/реизбора:

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодова сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Научна монографија међународног значаја

З. Арсовић; *Сократ. Мелодија филозофије*, Федон, Београд, 2012.

Књига *Сократ. Мелодија филозофије* посбена је и вишеслојна монографија о античкој духовности. Може се читати као историјско-филозофско дјело, као културолошки оглед, али и онтолошка расправа. С друге стране, то јесте књига о Сократу, али у једнакој мјери и о Платону, а можда понајвише о укупној грчкој духовности. Све то је у складу са основним методолошким геслом аутора: без отварања ширег хоризонта грчке културе у сталној смо опасности да нам испадне смисао филозофске дјелатности у антици. Без икаквих препрека могли бисмо рећи да је ова монографија нека вртса саге о аутентичном филозофском искуству. Аутор с правом пита: да ли је спор филозофског искуства са другим облицима искуства заиста ријешен, како се то чини? Или су ти „спорови“ постали итекако спорни? Нарочито, начини њиховог предствљања. Није ли самим тим и дуго разглашавана „ратоборност филозофског искуства“ постала дубоко сумњива? Не изгледа ли данас више као подметнута? И није ли онда „дошло вријеме“ да се разбије увријежена слика о филозофији која почиње од неке претходне неутралности? Јер казати то, исто је као рећи да се филозофија рађа из филозофије, са готовом чистоћом дикусрзивног говора који онда једино одговара на потребу да се рефлектује у себи самоме? У скалду с тим аутор подузима својеврсну деконструкцију модерног појма филозофије, стално га тјерајући да се сјети свог поријекла. Историјско филозофске анализе Сократове и Платонове мисли укрштаће се са онтолошким разрадама фундаменталних филозофских проблема, у намјери да се да се одговори на питање: да ли су антички модели мишљења и самопознања још увијек кадри да освјетљавају и нашу упоришну тачку.

Књига *Сократ. Мелодија филозофије* имала изуетан одјек у широј научној јавности. Ушла је најужи круг (са још двије књиге) у избору за најбољу књигу године у

Републици Србији, а Министарство за науку и културу РС прогласило ју је за најбољу научну књигу у Републици Српској. **Члан 19. Став 2. (15 бодова)**

Нучна монографија националног значаја

3. Арсовић; *Умијеће дијалектике*, Арт-принт, Бања Лука, 2009.

У књизи *Умијеће дијалектике* дата је исцрпна анализа свих средстава и облика сократско-платоновске дијалектике. Поред историјско-филозофских метода аутор се овдје обилно служи феноменолошким умијећем у настојању да на један савремен начин ишчита непролазни текст ране античке филозофије. Након што се дијалектичка форма усмености историјски и културолошки позиционира прелази се на разраду њених техника. Описујући и образлажући сократову вјештину унакрсног испитивања путем анакризе и синкризе, затим разлажући смисао ироније и маиеутике, Арсовић исцртава формални облик дијалектичке методе, не либећи се ни једног часа да га попуњава и позитивним садржајем. У тој гести концентрисана је сва вриједност овог мисаоног потхвата. Много више од методе у данашњем смислу дијалектика је, показује аутор, позив да се буде на одређен начин.

Књига *Умијеће дијалектике* уврштена је у 10 најбољих књига у избору часописа НИИ за 2009. годину. **Члан 19. Став 3. (10 бодова)**

3. Арсовић; *Оно што након Хага остаје*, Арт-принт, Бања Лука, 2010 (енглеско – српско издање).

Књига *Оно што након Хага остаје* представља изуетан покушај исписивања феноменологије Балкана у супротности према дискурзивним пиром над објектом Балкан. Након показивања да је историја Балкана историја његовог планског и силовитог прекрајања аутор улази у обрачун са бројним стереотипима о Балкану, али са савременим демократским митовима. Посебно мјесто заузима покушај да се пропита улога Хашког трибунала у изналагању истине о посљедњем рату на овим просторима. Ту, како каже аутор, постоји један дубљи и општији проблем. Наиме, ако Трибунал треба да доноси истину о неко збивању то значи да је право мериторно за истину. А у каквој су вези истина и право? Сваки озбиљан зна да право истина не интересује у начелу. То није неки пропуст или мањкавост права, већ је право саздано тако да га занима једино процедура, суђење. О томе свједочи и снага „judiciuа“ која припада и неправедној пресуди. **Члан 19. Став 3. (10 бодова)**

3. Арсовић; *Прича срца мишљења*, Арт-принт, Бања Лука, 2014 (руско – српско издање).

Књига *Прича срца мишљења* још један је ауторов снажан захват у област античке и средњевјекове духовности. *Прича срца мишљења* по аутору није друго до пут успињања, полетања душе из овдашњости ка мјесту свог рођења. Душа је Платонова прича. Али не прича Платон причу о души, каже Арсовић, већ душа себе прича. Говорећи се Платону и њега је испричала, али и сваког од нас, јер отворила је „мјесто“ с којег ако хоћемо бити људи, не можемо побјећи. А остати на свом мјесту није нимало пријатно и безболно. Ваља искусити сопствена бескућништва до краја,

како би се отворила сва амбиваленција и парадоксија човјечног. Све што је амбивалентно и парадоксално, вели Платон, мора да је и а-топично. Кад је атопично мјеста нема, а кад нема мјеста, оно је простор *између* јасно утврђених мјестâ природе и бога. Аутор јасно каже: знам ријечи су неодређене, недостаје појам да укаже на ствар. Тешко да ће се било кад пронаћи. И заиста, шта је то *између* не може се тачно рећи. Али неодређеност није мањкавост, већ знак животности тог мјеста (не-мјеста). Ако нема могућности дефинитивног одређења увијек постоји могућност да се мјесто доживи, као и могућност да се тај доживљај исприча како би у округу оног *mea res agitur* (мене се тиче) поново зазначио, можда нешто и покренуо. Дакле, *између* се живи, животом свједочи. Ко до сржи упознаје његов квалитет са сигурношћу каже: то је нови живот, живот у духу, човјека достојан живот. Ако ту пуноћу (то *πλρωμα*) данас не можемо докучити, можемо ли је заштити од потпуног пражњења у „претјесном ковчегу логичких одређења“? **Члан 19. Став 3. (10 бодова)**

Рецензирани универзитетски уџбеник који се користи у земљи

3. Арсовић; *Филозофија живота*, Паневропски универзитет Апеирон, Бања Лука, 2009.

Уџбеник *Филозофија живота* не само да је својеврсан увод у филозофију већ и покушај да се изложи (демонстрира) њен животни значај. Износећи истинску нарав филозофске дјелатности аутор напросто „на лицу мјеста“ поништава дејство бројних и устаљених предрасуда о филозофији. Поглавља о чуђењу, о еросу, о знању и логици, писана изузетно питко, тиме не мање озбиљно, помоћи ће студентима не само да се оријентишу унутар филозофије, већ и да на сопственој егзистенцији покушају одмјерити домет њене проблематике. **Члан 21. Став 2. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Мундологија. Генеалогичка глобалног свијета*, Паневропски универзитет Апеирон, Бања Лука, 2013.

Уџбеник *Мундологија. Генеалогичка глобалног свијета*, како сам аутор каже, јесте покушај да се упознамо са свијетом у коме живимо. Сама ова итенција говори о карактеру нашег свијета? Потреба га упознајемо говори о томе да га суштински не познајемо. И заиста, са свијетом се нешто збива у глобалним процесима. Има га све мање, улази у нека тешко разумљива и флуидна стања. Могу ли се наћи разлози томе? Може ли се утврдити поријекло глобализације? Да ли уопште има смисла покушај да утврди генеза глобалних процеса? Одоварајући потврдно, и дајући увјерљиву аргументацију, аутор не само да улази у конфронтацију са многим утицајним тумачењима, већ настоји раскринкати њихову идеолошку настројеност. Овај уџбеник, иако намјењен студентима, препоручује се сваком ко улази у свијет науке, јер упознаје са оним духовним богатством на коме научни свијет почива, али тако да га заборавља. **Члан 21. Став 2. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Друштво и теорија*, Факултет за безбједност и заштиту, Бања Лука, 2014.

Уџбеник *Друштво и теорија* покушава третирати друштвену проблематику нетипично. Наиме, аутор полази од тога да се у савремености јасно оцртавају границе позитивистички усмјерене мисли на којој су почивале модерне науке о друштву. Зато своје анализе надопуњује филозофијом сматрајући да је она данас, можда више него раније, позвана да разматра парадоксе савремен друштвености. А један од онсоких парадокса јесте тај да је модерна друштвеност у погледу заједнице дефицитиран појам. Анализирајући узроке таквог стања Арсовић се труди да на ваљан начин постави питање заједнице. Има јасну свијест о томе, да је питање заједнице једно је од најтежих питања мишљења. Заједница не може бити пуки објект мишљења јер му претходи. Мишљење, додуше, од ње може учинити предмет, али и та могућност на неки начин је „плод заједнице“ (мада мишљење тога најчешће није свјесно). **Члан 21. Став 2 (6 бодова).**

Оригинални научни рад у научном часопису међународног значаја

3. Арсовић; *Филозофија и идеја прогоњене истине. Екценденција и трансценденција*, у: Религија између истине и друштвене улоге (ур. В. Јеротић/М. Ивановић), Дерета, Београд, 2009, стр. 123-142.

Овај рад настоји тематизовати и пропитати краће исходе Хусерлове феноменологије. Наиме, његове анализе временистости показују да се аутономија субјекта, на којој се заснивала сва модерна филозофија, распрскава. на мјесто аутономије сад имамо хетерономију. Понори сопства разјапили су се тако да ниједна филозофија свијести и самосвијести више неће бити у моћи да их зашије. Ауторово основно питање јесте: како ријешити мистериј Другог које промаља кроз пукотину времена и распрскава сваку свијест о времену; мистериј оног *heteron* које није супротно у односу на *autos* него означава мјесто његовог поријекла? **Члан 19. Став 8. (10 бодова)**

3. Арсовић; *Новум филозофије. Дијалектичка форма усмености*, Дијалог, Сарајево, 2009, стр. 104-123.

Овај рад настоји јасно одредити у чему се огледа револуционарност сократске мисли. Наиме, ту постоји један проблем који се недовољно наглашава у историји филозофије. Ниједна интерпретација Сократове мисли не пропушта да призна њену револуционарност, али кад треба јасно одредити у чему се она састоји одговори изостају. Арсовић разлог види у сљедећем: велики број узорних тумачења почетка филозофије фундиран искључиво на анализи садржаја идеја. Ако у томе тражимо неку сократску револуционарност осуђени смо на неуспјех јер је садржај идеја увијек исти, али није исти начин на који се оне профилишу. Стога је неопходно „мислеће заокретање“ (које није напуштање) од садржаја идеја ка форми. **Члан 19. Став 8. (10 бодова)**

3. Арсовић; *Генеза Сократове дијалектичке усмености. Повијесно-филозофски статус*, Луча, Никшић, 2010, стр. 241-262.

У овом раду аутор уводи синтагму „обезбјеђење Сократове позиције“ која би требала бити једноставан методски покушај повијесног „улажења у траг“ Сократовој позицији. При томе, ваља водити нарочиту бригу око тога да се не изгуби онај неопходни значењски итекако бременит удио Сократа у градњи потоњег појма филозофирања. Аутор настоји Сократа смјестити ушири контекст грчке поетско-миметске културе усмености, а то није друго него суочити филозофију са њеном традицијом. Није филозофија с неба пала већ је итекако припремана, ношена и приношена свеукупношћу кризног збивања античког полиса, али и много прије оним што би могли звати „првим критикама Хомера“ унутар поезије. Ту ће нарочит значај имати Хесиод и његова наративна новина којом се аутор исцрпно и зналачки у овом раду бави. **Члан 19. Став 8. (10 бодова)**

3. Арсовић; *Confuzi contemporane – europenism și conceptual Europa*, Еуропа, Нови Сад, 2009, стр. 26-36.

Овај текст, у преводу на румунски језик, бави се парадоксима „европског свијета“ као кризног свијета, са тежњом да се тематизује појам „кризе“. Наиме, за Европу се каже да је „инвентар кризних нарације“, „историјски оквир кризологије“. Она је обиљежена превирањима, другојачењима, рашчлањивањима, разлагањима постојећих стања. Ништа друго и не говори ријеч криза. Ако се каже да је нешто у кризи одмах се наговјешћује и простор другачијег него је то постојећи, кога криза разједа. Криза и критика станују заједно и крче човјеку пут до себе самог. Зато је европски човјек као кризни и критички, као кризно-критички, човјек самомјене и самокретања. Криза је, онда, најприје скуп апела који позива на премашивање постојећег стања. Наравно она, ако је то, има и другу страну, која се састоји у продужавању постојећег, у пролонгирању оног што очигледно више није довољно (отуд негативни призивок коју ријеч поприма). Криза је јавк, крик за акцијом, за чином који разрјешава, те стога не може бити нешто што придолази споља, него само оно што надире изнутра. Криза је кључање, врење, које води до прочишћења. Кроз историју, и као историја, кризне ситуације, иако на први поглед сутонске, наговјештавају процвате и највише узлете европскога духа. **Члан 19. Став 8. (10 бодова)**

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

3. Арсовић; *Филозофски значај Левинасове етичке авантуре*, Филозофски годишњак, Бањалука, 6/2009, стр. 71-100.

Аутор у овом раду бави се тзв. „етичким одношењем“ у филозофији Е. Левинаса, које није на први поглед разумљиво. Левинас говори о асиметричном одношењу, које би било „одношење без одношења“. На њему гради своју „етику прије етике“, односно етику која би у значењском смилсу била „прије али и поврх“ онтологије. Левинас инсистира на овом одношењу јер оно има изванредну моћ да поведе мишљење кроз парадокс да у хоризонту бивствовања, који се не може избјећи, мисли оно што га распрскава, оно што је другачије од бивствовања, или с ону страну бивствовања. Ово левиансовско бјекство из бивствовања, сматра аутор, итекако је одређено традицијом из које би да изађе, и у том смислу даје плодна

тумачења Левинасовог односа са Платоном. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Може ли се стазама Е. Хусерла*, Зборник „Живот са смислом – у част стотедесет година од рођења Е. Хусерла“, Бањалука, 2009, стр. 49-64

Савремена филозофија, показује то аутор у овом раду, у битном је одређена Хусерловом феноменологијом, у смислу њених модификација и преиначења које онда често губе из вида темељне Хусерлове интенције. Зато је потребно поновно темељно ишчитавање те филозофије мимо њених коменатара. Јер ко год се одважио на неку властиту феноменолошку авантуру јасно је да на том путу нема могућности неког апсолутно новог почетка. Ако се и може настанити неки другачији хоризонт од оног Хусерловог могуће га је отворати само поново почињући од њега. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Између филозофија и поезије*, Филолог, Филолошки факултет Бањалука, 1/2010, стр. 103-115.

У овом раду аутор се бави односом филозофског и пјесничког дискурса гдје се одлучним показује мјесто и статус метафоре. Полази се од Арсисотелових анализа метафор јер он први одређује „мјесто метафоре унутар језика филозофије. Ово одређење мјеста није друго него стварање појма метафоре. Но да ли је појам метафоре у стању да исцрпи метафоричност као такву? И да ли се поред појма може икада указати истински потенцијал метафоричности? Шта би у том смислу била метафоричност као таква? Да би одговорио аутор се окреће Платоновом „кретању на више“ гдје се показује да је метафора језик и језик јесте метафора. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Полис и филозофија*, Филозофски годишњак, Бања Лука, 7/2011, стр. 159-188.

У овом раду аутор показује све тешкоће која има модерна наука кад жели тачно утврдити настанак полиса. С друге стране без појаве полиса или догађаја полиса немогуће је позиционирати филозофију. Појава полиса је најзначајни догађај унутар духовне историје Европе. Полис означава почетак, праву новину; захваљујући њему друштвени живот и међуљудски односи добијају нов облик чију ће оригиналност Грци осетити у пуном смислу. У овој многообразној проблематици аутор се усредсређује на ону, барем за филозофски логос „жилу куцавицу“ полисних збивања – „превирање говора“. Ова задаћа родиће другу без које би и пропала – описи „превирања говора“ остају ниједи уколико се не урони у оно нарочиту „атмосферу“ која полисна збивања придахује и носи (итекако утичући на њихов карактер). Само тако „чува“ се материнство грчке рационалности, онај простор из којег нам се она, као грчка, једино и обраћа у раскоши и богатству својих разлика. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Умијеће живљења – τέχνη τοῦ βίου*, Зборник *У Сократу се крије ΣΟΚΡΑΤΗΣ*, Бања Лука-Зеница, 2011, стр. 7-33.

Текст се бави сократским парадоксом да је врлина знање. Ван сваке сумње је да Сократ за етику чини исто што и Парменид за онтологију, наиме, и један и други говоре оно што филозофија у свом ходу никад више неће побити, него увијек

смијештати и распоређивати унутар цјелине коју развија. Но Арсовићу је стало да покаже да знање у аналогји са врлином није теоријско знање или наука, већ умијеће или вјештина нешто баш као *знаност*, знаност разбора и разабрања, знаност поступања (φρόνησις), једном ријечју људска (животна) мудрост (ἀνθρωπίνη σοφία). Као људска мудрост она је неодвојива од бриге о самом себи, а ова опет неразумљива без бриге јединству, цјелини. Аутор зналачки показује да брига за јединство код Сократа пробија на такав начин да је етичност његова мишљења наивно сводити на пуку индивидуалну етику. Прије је треба посматрати у извјесном онтолошком свјетлу. То потврђују и Платонове „стилизиције Сократа” које имају само један циљ: кроз онтолошко утемељење „начина живота“ акт индивидуације извући испод канци ὑβρις-а (hybris), чиме би се и филозофска истина, измичући φθωρος-у (ftopos) – зависти богова, доводила у склад са суштином божанског знања. Тиме би и самопознању била дозначена прецизна задаћа: ὁμοίωσις θεῷ χάτά τό δυνατόν - постати колико је могуће сличан богу (*Teetem* 176 а). **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Одвођење Левинасу*, Крајина, 38-39/2011, Бањалука, стр. 37-53

Овај рад покушај је актуелизације Левинасова мишљења кроз искуство рата. Колико је рат прилика да погоди, а онда и да се догоди, оно о чему Левинас понекад с муком говори („једино што остаје доброта је другог човјека”), толико је и оно “послије рата” (и његов мир) шанса да се вулгаризује свака драгоценост коју та рубна искуства приносе. Када се сигурност опстанка сасвим распрши могуће је видјети шта уистину у њу као сигурност „улази” тј. шта уистину значи „поново осигурати се”. Сам Левинас каже: „Убиство је пораз нашег сазнања – први чин и последња ријеч онтологије“. Једноставно и лако се убија, на терену готово рутински, а из свјетских центара моћи и сасвим плански. А како би другачије, кад Ја одувијек, окован хоризонтима интереса, другог гледам преко нишана интенционалности? Другог желим да знам. Он није никад Лице него „улога или функција за мене“. А кад нема лица могу да га убијем и правдам то једним „за себе”, једним „хтјети да се буде изнад свега“, једним избором који је ушао у свијест модерног човјека као једини људски избор. Но, оно што је битно левинасовске мисли и на чему аутор снажно инсистира јесте да ратна искуства и поред пакла људског показују и драгоцену прилика за људскост. Наиме, моћ која убија другог самим чином убиства убија и саму себе; други у убиству апсолутно умиче, над њим се више ништа не може, сва моћ је немоћна, јер дешава се „прелазак у сасвим други род“. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Филозофско откриће душе и поетска пракса*, Годишњак Друштва чланова Матице српске у РС 1/2012, стр. 81-97.

Рад тематизује Платоновски спор са пјесницима, тј. однос филозофије према властитој традицији, што представља унутрашњу мотивацију настанка филозофије. Вјешто избјегавајући замке традиционалних тумачења које брзо плето проглашавају непријатељство између филозофија и истине традиције, аутор показује да је истина филозофије у ствари истина традиције. Оно на чему филозофија инсистира јесте да се стара истина примјери новонасталим околностима. Тачно је да ће такво настојање традицију довести у кризу, али се то чини преко оног из ње проистеклог захтјева за

истином који много прије филозофије указује на нужност да се начини похрањивања истине мијењају. Традиција уосталом и не би била традиција када би тражила да остане нетакнута. Сократова мудрост, или цијела Платонова филозофија, у том смислу су, показује Арсовић, само продужетак агона, еросног надметања. а битна ознака филозофије јесте наслеђе трагичког искуства борбе и игре искона. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Филозофија и софистички дух времена*, Политеиа, 3/2012, Бања Лука, стр. 111-135.

Овај рад тематизује Платонов „спор са софистима“ (који се означава и као „спољна мотивација“ за настанак филозофије) тако што га актуелизује, потпуно свјестан свих опасности закључивања из аналогije. Поред свих дубоких измјена и човјека и свијета једно ипак остаје исто. Човјек је „урођен у датост“. Платонова је дубока и непрекорачива истина да датост нуди потпун садржај своје стварности тек ако се из ње искорачи, односно, ако се не узима за оно за шта се приказује (издаје), већ са ослонцем и темељом у оквиру цјелине. То управо изсикује потребу разликовања истинског мишљења (мишљења филозофа) и привидног мишљења (мишљења софиста). **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Како мислити страног?*, Свеске, Панчево, 104/2012, стр. 60-68.

Искуство страности је нешто што је необорив налаз савремене феноменолошке мисли. Ако је страног прво што се јавља у искуство од тог доживљаја се мора поћи, но је ли могућ такав полазак? Проблем је што се „страног“ показује само у форми измицања и повлачења. Како онда тематизовати оно што се измиче? Док год овако питамо мистерију страног не дотичемо. Зато питање треба мијењати, односно, треба одустати од тематизације јер страног није сводиво на тајну тематизације. Не може се изградити прикладан теоријски модел који би успио да се носи са свим изазовима и парадоксима сусрета са оним што измиче са задатком показивања непоказивог. Специфичност „тајне страног“ огледа се у томе што она није фиксирана једном за свагда, што не нестаје након откривања и не представља повлашћени забран за адепте, посвећенике у тајну. Адресирана на властито тајна страног се преображава у тајну неукидиве самотрансформације која предстоји сваком појединцу. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Шта (пре)остаје I*, Крајина, 47-48/2013, Бања Лука, стр. 1-33.

Овај рад писан у особеном стилу настоји оживјети древни смисао филозофирања – гдје филозофија не би била затворен систем одговора већ пука и наговор на питања, нека врста духовне вјежбе. Тако се овдје пита шта је српство, шта од њега остаје, шта преостаје у савремености и одмах препоручује да се са одговорима на жури. Стрпимо се, рећи ће Арсовић, „постанемо стрпљење, пустимо спорост и тишину да се уселе у нас“. Допустимо да нас питања ослове јер она на тај начин скидају паучину са најосјетљивијих мјеста егзистенције. Пролазе, смјењују се, али њихова пролазност *a contrario* освјетљава непролазност поруке и позива који носе. У њима као да лебди неко *auctoritas*, нека способност да се подстакне на раст, да се утврди, установи, зајамчи. Зато одговора нема, неће га ни бити, барем не као у неком интервјуу. Уосталом, зашто би мудрост била одговор, није ли она прије извлачење

од умишљености и порочности знања? **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Шта (пре)остаје II*, Крајина, 50/2014, Бања Лука, стр. 42-72.

У истом стилу аутор наставља медитирање вођен основним питањима шта је српство, шта од њега остаје (преостаје), тачније препуштен структури питања и одговарања. На тај начин пролази кроз неке битне тачке филозофског мишљења настојећи их оживјети у властитом искуству. Тако нам саопштава да можда није толико важно шта се као одговор рекло, оно што се прећутало док је говорено. И онда погађа у мету: икономија прећутаног намотава тајну језика, никад је не размотавајући. Питања, као и све битно, у себи носе неки вишак и остатак којим говоре а који се не исказује. Зато зароњена у просјечно и не могу да значе. Јер то и и нису питања у уобичајеном смислу, већ одлука или спремност да се пита и тражи, да се чита остатак. Одлука која је у структуралном смислу платонова одлука за филозофију, ако одлука за Једно. Од Једног суша добије крила. А шта је „крилата душа“ него „чиста уститраност“? Дирнутост „мелодијом искона“. Без коријена мишљења нема. Али коријен није мишљење. Није ни од мишљења. То је звон који затитра душу. Доживљај искона. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

3. Арсовић; *Шта (пре)остаје III*, Крајина, 51-52/2014, Бања Лука, стр. 167-210.

Настављајући истом трасом, аутор у овом раду тематизује однос схватања и разумијевања, показујући сву погубност њиховог поистовјеђивања. Схватање је интенционалност, чин и воља - једно „Ја хоћу и Ја се презентујем“, док разумијевање то није, јер спопада мимо воље. Интенција је намјера у којој Ја има сву иницијативу. У разумијевању Ја се стишава до крајњих граница. Пушта да га води и наводи друго и другачије. Устукне пред првотнијим. И у помаку се испуни. Интенционалност је савез ока и руке, хватање, захватање. Рано обећање техничких и потрошачких продужетака. Разумијевање руке држи подаље. Ако их и упосли то није зарад хватања већ миловања – thigein. Схватање имплицира присуство, стављање пред себе. То је најприје операција које све мора довести до тога да буде изложиво с-хвату, узимању ради присвајања. Пред-себе-стављање – све се гура и набија у представу. Разумијевање је нарочита сензибилност за презентност. Осјетљивост за представу. Не гради их у алатке за грабљење, већ кроз њих чита. Једино што може прочитати јесте сушта недовољност представе. Ко осјети недовољност, добије и знак, вели Платон. Осјећа да је нечег лишен. Кроз искуство лишености сам Бог говори. У том смислу, разумијевање није нека активност, а још мање неко посебно умијеће, већ подношење и учествовање. **Члан 19. Став 9. (6 бодова)**

Уводно предавање по позиву на научном скупу међународног значаја штампано у цјелини

3. Арсовић, *Прича срца мишљења*, Зборник „Русија и Балкан у савременом свијету“, Удружење Српско-руски мост, Бања Лука, 2012, стр. 179- 203.

Рад се бави односом између Истока и Запада, настојећи заобићи исувише отрцана одређења Истока и Запада која колају савременим мишљењем. Конкретно, Исток и

Запад се постављају, а онда и супротстављају, не географски, идеолошки, конфесионално нити културолошки, већ као двије интелигибилне стварности, два еидетска облика које поимамо духовним увиђањем, два типа духовног искуства или два начина искуствовања егзистенције. На тај начин погађа се „основни проблем“ свих учених и критичких представа које је европско мишљење стварало (и ствара) о Истоку и Западу. Проблем који се „погађа“ у ствари је онај са којим се мишљење и догађа, од којег се никад не одваја, и према коме се мора увијек некако одредити да би уопште почело: или је нешто бескрајно Друго мјера и критериј коначне егзистенције или критерије она поставља аутономно из себе саме? Другачије: гдје је човјечно човјека – у моћима или одговорности, с ову или с ону страну онтологије.

Члан 19. Став 13. (8 бодова)

З. Арсовић; *Мјеродавност науке – о мјерилачком умијећу*, Зборник са научног скупа *Новемабрски сусрети* Филозофског факултета у Бања Луци, 2010, стр. 5-20.

Само под условом да је евазивна, сматра аутор, филозофија може отворити подручје смислености из којег је могуће позвати научни дух да се лијечи од сопствених срећā (опијености властитим мјерилима), истовремено еластизујући ригидни појам смисла питањем: да ли је у знању добијени смисао понекад и ограничавање смисла, да ли је у неким ситуацијама примјерено говорити и о научном „изнуђивању смисла“? Ово изнуђивање, као „окупацију смислености“, Арсовић поставља у центар својих настојања, позивајући се при том на строгу и „тешко дохватљиву“ мелодичност филозофије, која некад бијаше кадра скептицизам и релативизам смјеста и разложно чинити немогућим ставовима. Зналачки показује да дубок антрополошки сан савремене културе произилази из суштог атеизма мишљења чији је приоритет обезбјеђивање и успостављање људског у његовој ауто-номији. Када се дигне ова «онтолошка тврђава» онда се свему лако протури антрополошко мјерило критичности. А таква радикална зависност о разуму била је неподношљива не само Богу него свему у овом свијету па и том свијету који нам ево данас умиче и из властите слике. **Члан 19. Став 13. (8 бодова)**

Научни рад на научном скупу међународног значаја штампан у цјелини

З. Арсовић; *Дијалектика кришеног платонизма*, Зборник „*Његош у Андрићграду*“, Андрићев институт, Андрићград, 2014, стр. 61-87.

Овај рад покушај је разумијевања Његошевог стваралаштва вођен не толико официјелном хеременеутиком већ искуствовањем „мјеста“ са којег Његош пјева, а којег никакве „историјске околности“ нису кадре потамнити. У ту сврху Његошево „мјесто“ се доводи у везу са Платоновим. И један и други стваралаштво базирају у „битном односу“ према предаји истовремено тематизујући и проблематизујући однос спрам ње, из чега и истаче њихова дијалектика као нешто дијаметрално супротно западној метафизици. Аутор показује сву погубност увријезене заблуде да је дијалектика неки Платонов изум, метод или начин мишљења. Не – она је доживљај искона који настаје спонтано прије сваке мисли. То дубоко осјећање (као вјера у хришћанству) не може се образложити, али је итекако можно да образлаже (попут оног литургијског). По њему, Његош и Платон браћа су близанци. Силност разумијевања, сила ума, показују ови „небесници“, није у појму већ у чувству,

осјећању битне цјелине живота. Ту је основа трагичког искуства. Органски ово искуство себе навршава у литургисјком. Антика сâма препознаје истину свога живота и мишљења у Христу. Хришћанство је платоновској мисли тако изнова дало изазов и предмет (којег је могла прижељкивати, можда и слутити, али никад сама собом и дохватити). Ова мисао тиме је добила и неслућени смисао: бити тумач евхаристијске Литургије. Византијско хришћанство с правом Арсовић назива „крштеним платонизмом“. Зове га још „платонски мислећим хришћанством“, за разлику од аристотелизма који је теологију Римске епархије учинио метафизичком и удаљио је саме вјере и суштине хришћанства. **Члан 19. Став 15. (5 бодова)**

Уређивање научне монографије или тематског научног зборника од националног значаја

З. Арсовић; *Смисао живота*, Зборник о феноменологији Е. Хусерла, Арт-принт, Бањалука, 2010. **Члан 19. Став 25 (5 бодова)**

З. Арсовић, Ж. Шкуљевић; *У Сократу се крије ΣΟΚΡΑΤΗΣ* (зборник радова о Сократовој филозофији), Бања Лука - Зеница, 2011. **Члан 19. Став 25. (5 бодова)**

Уредник сљедећих монографија:

М. Савић; *Наслеђе просветитељства*, Арт Принт, Бања Лука, 2010. **Члан 19. Став 25 (5 бодова)**

А. Добријевић; *Између образовања и самообразовања*, Арт Принт, Бања Лука, 2010. **Члан 19. Став 25. (5 бодова)**

Ч. Копривица; *Будућност старха и наде*, Арт Принт, Бања Лука, 2011. **Члан 19. Став 25. (5 бодова)**

П. Крстић; *Асоцијативни филозофски речник*, Арт Принт, Бања Лука, 2011. **Члан 19. Став 25. (5 бодова)**

М. Савић; *О природи воље за моћ*, Арт Принт, Бања Лука, 2012. **Члан 19. Став 25. (5 бодова)**

Т. Торенс; *Херменеутика Атанасија Александријског*, Арт Принт, 2014. **Члан 19. Став 25. (5 бодова)**

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 236 бодова

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 21.)

На Одсјеку за филозофију кандидат је прије последњег избора изводио наставу на предметима *Логика, Античка и средњевјековна филозофија, Основе метафизике* на I циклусу студија. На Одсјеку за педагогогију изводио је наставу на предметима *Преглед филозофија и Филозофија образовања*. На II циклусу студија Одсјека за

енглески језик и књижевност изводио је курс *Филозофија, језик, књижевност*.

Образовна дјелатност последице последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)

На I циклусу студија Одсјека за филозофију кандидат изводи наставу на предметима *Логика, Античка и средњевјековна филозофија, Основе метафизике* на I циклусу студија. На II циклусу изводи наставу на предметима *Савремене онтолошке теорије и Модерна филозофија субјективности*. На Одсјеку за Психологију изводи наставу из предмета *Филозофија свијести*. На Факултету политичких наука изводи наставу на предмету *Увод у филозофију*, а на Факултету за Физичко васпитање и спорт изводи наставу на предмету *Филозофија спорта*.

Од 2004. године кандидат је редован учесник годишње Филозофско-књижевне школе у Крушевцу у организацији Српског филозофског друштва, затим Филозофске школе у Зајечару у организацији Српског филозофског друштва и Трећег програма Радио Београда и Филозофског симпозиона у Сремским Карловцима у оквиру манифестације Бранково коло.

Од 2010. г. стални је учесник међународног симпозиона посвећеног античкој филозофији *Медитерански коријени филозофије* који се одржава сваке године у Сплиту (Република Хрватска).

Учесник је међународних скупова у организацији Удружења српско-руског пријатељства „Мост“: Русија и Балкан у савременом свијету (децембар, 2011) и „Саборност и демократија“ (јуни, 2012). **Члан 21. Став 10. (3 бода)**

На позив Института у Штутгарту 18. маја 2009. држао је предавање за докторанте под називом *Zur philosophischen Bedeutung des Levinas'schen ethischen Abenteuers*, а 19. маја предавање под називом *Sokratische dialektische Mündlichkeit*. **Члан 21. Став 5. (3 бода)**

На позив Института за филозофију у Дармштату 8. 07. 2011. године држао је гостујуће предавање (за докторанте) под насловом: *Agambens Ideologiekritik als politische Anthropologie einer posthumanen Zukunft des Menschen*. **Члан 21. Став 5. (3 бода)**

На позив Техничког универзитета у Кајзерслаутерну 11. 07. 2011. године држао је предавање за докторанте под називом *Das Raum des politischen und die Geburt der Philosophie*. **Члан 21. Став 5. (3 бода)**

Менторство кандидата за степен трећег циклуса

Проф. др Зоран Арсовић био је ментор докторске дисертације кандидата Драгана Сокановића: *Утицај софиста на концепт правно уређеног друштва у Платоновим Закономима* (2013), **Члан 21. став 11. (7 бодова)**

Проф. др Зоран Арсовић ментор је докторске дисертације Горана Гојковића: *„Хајдегерово Dasein zum Tode као аутентична егзистенција. Онтолошки аспекти истрачавања ка смрти“*, (2011), **Члан 21. став 11. (7 бодова)**

Члан Комисије за одбрану докторске дисертације:

Проф. др Зоран Арсовић био је члан Комисије за одбрану докторске дисертације: кандидат Наташа Вилић *Филозофија и противречја савремене културе*, Филозофски факултет Бања Лука (2011). **Члан 21. Став 12. (3 бода)**

кандидат Југослав Вук Тепић *Појам egzистенције у филозофији Кјеркегора и Сартра*, Филозофски факултет Бања Лука (2014). **Члан 21. Став 12. (3 бода)**

Менторство на магистарским радовима (по старом програму)

Проф. др Зоран Арсовић био је ментор кандидатима:

Олег Солдат, *Августинова филозофија историје*, Филозофски факултет Бања Лука (2011). **Члан 21. Став 13. (4 бода)**

Саша Лакета; *Хусерлова критика позитивизма*, Филозофски факултет, Бања Лука (2010). **Члан 21. Став 13. (4 бода)**

Обрад Цвијетић; *Актуелност Платоновог поимања праведности*, Филозофски факултет, Бања Лука (2012). **Члан 21. Став 13. (4 бода)**

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 44 бода

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

Кандидат је био координатор пројекта „*Students Organizing at the University of Banjaluka*“ у оквиру S.L.I. програма WUS Austria.

Кандидат је био координатор теоријских пројеката *Интеграција и личност* Института за филозофију и друштвена истраживања ФФ Бања Лука (2005); *Појам Европе и процес европеизације*, Филозофског друштва РС, Бања Лука (2007).

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)

У сарадњи са Институтом за филозофију у Штутгарту под покровитељством ФФ у Бањалуци организовао је запажен међународни научни скуп *Филозофија технике* (14-16 маја 2010). **Члан 22. Став 22. (2 бода)**

Као члан истраживачког тима учесник је међународног пројекта *Институционални аспекти биополитике* Института за филозофију у Дармштату и Института за филозофију и друштвену теорију у Београду. **Члан 22. Став 10. (3 бода)**

Члан је уређивачке редакције часописа за књижевност и културу *Крајина*, Бања Лука, **Члан 22. Став 8. (3 бода)**

Члан уређивачке редакције часописа за филозофију *Филозофски годишњак*, Филозофско друштво РС, Бања Лука, **Члан 22. Став 8. (3 бода)**

Члан уређивачке редакције часописа за културу *Еуропа*, Нови Сад. **Члан 22. Став 8. (3 бода)**

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 14 бодова

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

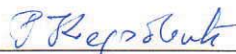
На основу свега наведенога може се закључити да кандидат др Зоран Арсовић испуњава све потребне услове предвиђене Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Бањој Луци за избор у звање редовног професора јер посједује:

- научни степен доктора наука
- изборни период у звању ванредног професора (6 година)
- објављене књиге из ужих научних области
- већи број научних радова објављених у еминентним часописима за филозофију, а који утичу на развој филозофске мисли у области Историје филозофије
- способности за наставни и научни рад
- способности да својим радом доприноси развоју и унапређењу струке

Комисија са задовољством предлаже Научно-наставном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да проф. др Зорана Арсовића изабере у звање редовног професора за ужу научну област *Историја филозофије*

У Бањој Луци, 05.03.2015. године

Потпис чланова комисије

проф. др Радивоје Керовић,

1. (редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за уже научне области Историја филозофија и Филозофска антрологија)

2. (проф. др Миодраг Живановић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за уже научне области Онтологија и Историја филозофије)

3. (проф. др Мишо Кулић, редовни професор Филозофског факултета у Источном Сарајеву за ужу научну област Онтологија)

IV. ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

НЕМА.

(Образложење члан(ов)а Комисије о разлозима издвајања закључног мишљења.)

У Бањој Луци, дд.мм.20гг.године

Потпис чланова комисије са издвојеним
закључним мишљењем

1. _____
2. _____